

захворювань, не вживали інші із зазначених вище харчових добавок і фармпрепаратів. Зміст метиламінів визначали спектрофотометричним методом (по Bair L N // 1996).

Результати. Встановлено, що у 50% обстежених спортсменів в сироватці крові міститься метиламін в концентрації $500, 65 \pm 31.24$ мкг / л, в той час як у юнаків контрольної групи в сироватці крові метиламін не виявлено. У дівчат, які отримували харчову добавку з креатином, також виявлено наявність метиламіну, але в меншій концентрації - $215, 32 \pm 11,24$ мкг / л, при відсутності цієї сполуки у дівчат контрольної групи. Характерно, що у дівчат вище відсоток виявлення метиламіну - 75%. Можливо це пов'язано з тим, що застосована ними харчова добавка містить якісь додаткові компоненти, здатні підвищувати синтез цієї речовини. Метиламін, що надходить з крові в клітини тканин, перетворюється в формальдегід, який чинить токсичний вплив на організм.

Висновок. Встановлений нами факт підвищення змісту метиламіну в крові у осіб, що вживають креатин в підвищених дозах, обумовлює необхідність експериментального вивчення оптимальних доз препарату.

ВЛИЯНИЕ ДЕКСАМЕТАЗОНА НА МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕЧЕНИ ПОТОМКОВ

Хильчевский Б.С., Котков О. Р, Сокольников А. О.

Харьковский национальный медицинский университет, Украина

Известно, что дексаметазон ускоряет созревание легочной ткани плода и этим улучшает процесс начала функционирования легких у преждевременно родившихся новорожденных детей. Однако действие синтетических глюкокортикоидов не ограничивается только легочной тканью. Имеются данные о том, что курсовое введение дексаметазона (Дн) может замедлить линейный рост и минерализацию костей плода, что может, по мнению авторов, привести к снижению костной массы в дальнейшем. Имеются неоднозначные данные о побочном действии Дн, введенного беременным, на нервную систему плода. В частности, в работах Chang Y.P. и соавторов (2014) показано, что введение Дн беременным приводит к индукции апоптоза и гипомиелинизации у плода. В доступной нам литературе нет сведений о влиянии Дн, введенного беременным, на функциональное состояние печени плода.

Цель: определить влияние инъекций дексаметазона беременной особи на морфофункциональное состояние печени у потомства, используя экспериментальную модель.

Материалы и методы: Исследование проведено на беременных самках крыс линии Вистар, содержащихся в стандартных условиях вивария. Во второй половине беременности самкам внутримышечно дважды вводили раствор дексаметазона в дозе 1 мг/кг непосредственно (за несколько дней до рождения потомства). В группе контроля была проведена имитация инъекций без препарата. Самцы – потомки в возрасте 3 недель (по 12 особей в опытной и контрольной группах) были выведены из эксперимента под легким тиопенталовым наркозом. Печень извлекали, использовали для биохимических

и морфологических исследований. Для гистологических исследований применялась окраска гематоксилином-эозином и галлоцианин-хромовыми квасцами (по Эйнарсону) на суммарные нуклеиновые кислоты. Морфометрически определяли площадь ядер, оптическую плотность ядер и цитоплазмы гепатоцитов, используя цифровые изображения (микроскоп Axiostar-Plus). Для биохимических исследований печень отмывали от крови. Готовили гомогенат на трис-HCl буфере (pH 7.4). В гомогенате изучали содержание фосфолипидов, триглицеридов, холестерина методом тонкослойной хроматографии; содержание общего белка, мочевины, активность аминотрансфераз - спектрофотометрическими методами с помощью наборов реагентов фирмы "Филисит-Диагностикум".

Результаты: Установлено, что в печени 3-месячных потомков, внутриутробно подвергавшихся действию экзогенного Дн, повышается содержание общих фосфолипидов ($25,64 \pm 1,08$ мг/ г ткани против $16,75 \pm 1,13$ в контрольной группе), преимущественно за счет фосфатидилхолина (повышается почти в 2 раза), достоверно увеличивается также содержание фосфатидилсерина и фосфатидилэтаноламина. Содержание холестерина в гомогенатах печени крысят опытной группы практически не отличается от контрольной ($0,39 \pm 0,02$ мг/г ткани против $0,34 \pm 0,01$ в контрольной группе, $p > 0,05$), а триглицеридов – достоверно снижено ($4,02 \pm 0,19$ мг/г ткани против $7,89 \pm 0,43$ в контроле, $p < 0,001$). Концентрация НЭЖК в гомогенатах печени крысят опытной группы достоверно повышена ($10,55 \pm 0,92$ мг/ г против $6,79 \pm 0,47$ в контроле, $p < 0,01$). Эти данные свидетельствуют о стимуляции синтеза фосфолипидов и, в связи с этим (наличие общего предшественника) снижением синтеза триглицеридов, что снижает устойчивость к стрессу и переносимость длительных нагрузок у крысят опытной группы. Данные проведенных исследований показали повышение активности аминотрансфераз (АсАТ и АлАТ, в большей степени АлАТ) в гомогенатах печени крысят опытной группы, что при выявленном экспериментально снижении содержания общего белка ($105,45 \pm 11,32$ мг/ г против $160,18 \pm 10,09$ в контрольной группе, $p < 0,02$) и повышении уровня мочевины ($12,65 \pm 1,07$ мг/ г против $8,21 \pm 0,34$ в контрольной группе, $p < 0,01$) в печени свидетельствует о повышенном катаболизме белков.

Органометрия печени позволила выявить уменьшение относительной массы органа. При микроскопическом исследовании печеночной ткани было обращено внимание на то, что у животных основной группы имеет место выраженное венозное полнокровие. Среди гепатоцитов более часто встречаются клетки с мелкими темными ядрами (что может быть результатом ускоренного апоптоза). Площадь ядер гепатоцитов в основной группе меньше, чем в контрольной ($20,96 \pm 0,31$ мкм² и $19,96 \pm 0,3$ мкм², $p < 0,05$), хотя гепатоциты с крупными ядрами (полиплоидия) встречаются чаще. Оптическая плотность ядер ($0,162 \pm 0,002$ усл.ед.опт.пл. и $0,198 \pm 0,002$ усл.ед.опт.пл., $p < 0,05$) и цитоплазмы ($0,128 \pm 0,002$ усл.ед.опт.пл. и $0,165 \pm 0,002$ усл.ед.опт.пл., $p < 0,05$) при окраске по Эйнарсону достоверно увеличена.

Выводы. 1) У 3-х месячных крысят, внутриутробно подвергавшихся действию дексаметазона, в печени нарушено соотношение в спектре синтезируемых липидов, отмечается снижение содержания белка, связанное с повышенным его катаболизмом, что может стать причиной развития дислипидемии.

2) Инъекции дексаметазона беременной особи приводят к гипоплазии печени у потомков. Гепатоциты в среднем имеют признаки повышенной морфофункциональной активности и, в связи с этим, ускоренного апоптоза. Обнаруженное полнокровие свидетельствует, вероятно, об уменьшенной капиллярной сети легочной ткани.

3) Ведение дексаметазона беременным крысам оказывает негативное влияние на морфофункциональное состояние печени потомков.

МАРКЕРИ ІНФАРКТУ МІОКАРДА

Сухарева Л.П., Ярмиш Н.В.

Харківський національний медичний університет, Україна

Однією з актуальних проблем кардіології залишається діагностика гострого інфаркту (ІМ) або малих пошкоджень міокарда. Для вибору правильної стратегії лікування кожного пацієнта необхідно проводити диференційну діагностику між пошкодженням міокарда і екстракардіальними синдромами зі схожими проявами. Оскільки серце виконує не тільки функцію насоса, але і функцію ендокринної залози, діагноз ІМ визначається підвищенням рівня чутливих і специфічних біомаркерів в крові при наявності клінічних ознак гострої ішемії. До теперішнього часу ідентифіковано два пептиду, які синтезовані і секретуються міокардом: передсердний натрійуретичний пептид (ANP) і шлуночковий натрійуретичний пептид (BNP), які є ключовими регуляторами сольового гомеостазу і тиску крові. ANP є пептидний гормон, що володіє потужним вазоділяторним ефектом. У плазмі крові ANP знаходиться в вигляді декількох форм. Концентрація ANP в плазмі підвищується у пацієнтів з недостатністю мітрального клапана, зупинкою серця, прогресуючим погіршенням гемодинаміки. У клінічній діагностиці BNP використовують як маркер шлуночкової дисфункції. Він синтезується в шлуночках міокарда із-за вентрикулярного перевантаження, вивільняється з серця у відповідь на розтягнення міокарда та підвищення тиску. Зміст BNP в крові знаходиться в прямій залежності від ступеня серцевої недостатності, що дозволяє використовувати даний показник для диференціальної діагностики у симптоматичних пацієнтів з метою вибору адекватної терапії та оцінки її ефективності. Серед безлічі біохімічних маркерів найбільш кардіоспецифічними і ранніми є рівні тропонінів, МВ-фракції креатинфосфокінази (КФК-МВ), міоглобуліна, білка, що зв'язує жирні кислоти (БЗЖК). Тропонін є показником «швидкого реагування», оскільки потрапляє до периферичного кровотоку із зони некрозу протягом 2-6 годин після пошкодження міокарда. Тропоніни Т та І присутні тільки в клітинах міокарда, тому підвищення їх концентрації в крові є достовірною ознакою ІМ і показником його поширеності. Рівень тропоніну корелюється з площею